

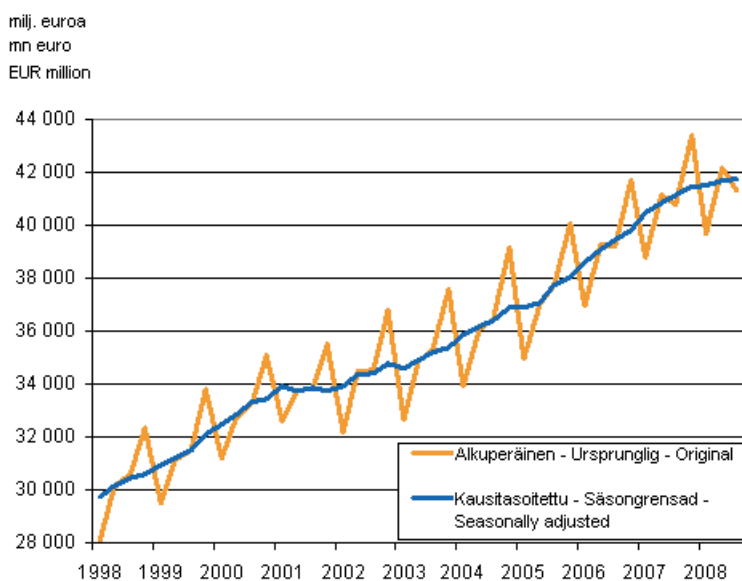
Neljännesvuositilinpito 2008

Bruttokansantuote kasvoi 1,3 prosenttia kolmannella neljänneksellä

Bruttokansantuotteen volyymi kasvoi heinä-syyskuussa 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Vuoden 2007 kolmanteen neljännekseen verrattuna bruttokansantuote kasvoi 1,3 prosenttia. Työpäiviä oli kolmannella neljänneksellä yksi enemmän kuin vuotta aiemmin.

Toisen neljänneksen bruttokansantuotteen kasvu tarkentui 2,5 prosenttiin vuoden takaisesta ja 0,5 prosenttiin edellisestä neljänneksestä.

Bruttokansantuote, vuosineljänneksittäin viitevuoden 2000 hintoihin

Viennin volyymi pieneni 2,7 prosenttia vuoden takaisesta ja tuonnin volyymi laski 0,2 prosenttia. Yksityisen kulutuksen volyymi kasvoi kolmannella neljänneksellä 1,8 prosenttia ja investoinnit lisääntyivät 4,2 prosenttia.

Volyyymi tarkoittaa hintamuutoksista puhdistettua arvotietoa. Viitevuoden 2000 hintaiset volyymit on ilmaistu suhteessa vuoden 2000 euromääräiseen tasoon.

Sisällys

Bruttokansantuotteen kasvu lähes pysähtynyt, vienti kääntynyt laskuun.....	3
Tuotanto.....	3
Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit.....	3
Työllisyys, palkat ja kansantulo.....	4
Käytettävissä olleet tiedot.....	4
Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito.....	5

Bruttokansantuotteen kasvu lähes pysähtynyt, vienti kääntynyt laskuun

Bruttokansantuotteen volyyymi kasvoi vuoden 2008 heinä-syyskuussa vain 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Vuoden 2007 kolmanteen neljännekseen verrattuna bruttokansantuote oli 1,3 prosenttia suurempi. Kausitasoitettu volyymin muutos vuoden takaisesta oli +1,4 prosenttia. Käyvin hinnoin laskettuna bruttokansantuote kasvoi 3,8 prosenttia vuoden takaisesta.

Bruttokansantuotteen volyymin kasvu vuoden 2008 toisella neljänneksellä tarkentui 2,5 prosenttiin vuoden takaisesta ja 0,5 prosenttiin edellisestä neljänneksestä, kun syyskuun julkaisussa vastaavat muutokset olivat +2,8 % ja +0,8 %. Alaspäin tarkentuminen johtui pääasiassa metalliteollisuuden lähdetietojen revisoitumisesta.

Vuonna 2007 bruttokansantuote kasvoi 4,5 %. Talouden kasvuvauhti näyttää siis hidastuneen selvästi viime vuodesta ja on nyt painumassa alle pitkän aikavälin keskiarvon (2,7 %).

Vuoden kolmannella neljänneksellä bruttokansantuote supistui Eurostatin kokoaman ennakon mukaan EU-alueella 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä mutta oli 0,8 prosenttia vuoden takaista suurempi.

Tuotanto

Alkutuotannon arvonlisäyksen volyyymi oli kolmannella neljänneksellä 6,1 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Maatalouden arvonlisäys kasvoi 3,5 prosenttia. Metsätaloudessa jo ensimmäisellä neljänneksellä alkanut lasku jatkui ja arvonlisäys supistui 12,6 prosenttia.

Jalostustoimialojen eli teollisuuden ja rakentamisen arvonlisäyksen volyyymi kasvoi 2,1 prosenttia kolmannella neljänneksellä. Teollisuuden arvonlisäys oli 2,4 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Puu- ja paperiteollisuuden arvonlisäys pieneni edelleen, nyt laskua 3,5 prosenttia vuoden takaisesta. Metalliteollisuudessa (ml. elektroniikkateollisuus) arvonlisäys kasvoi 6,3 prosenttia vuoden takaisesta. Toisen neljänneksen volyymin kasvu metalliteollisuudessa tarkentui alaspäin lähdetiedoissa tapahtuneen tarkentumisen johdosta; kasvuksi saatiin nyt 4,4 prosenttia syyskuussa arvioidun 7,2 prosentin sijaan. Muun tehdasteollisuuden arvonlisäys pieneni puoli prosenttia kolmannella neljänneksellä. Rakentamisessa arvonlisäyksen volyyymi kasvoi heinä-syyskuussa 0,6 prosenttia vuoden takaisesta, mutta edelliseen neljännekseen verrattuna volyyymi jo supistui 1,1 prosenttia.

Palvelutoimialojen arvonlisäyksen volyyymi oli yhden prosentin suurempi kuin vuoden 2007 kolmannella neljänneksellä. Kaupan arvonlisäyksen volyyymi kasvoi 4,6 prosenttia vuoden takaisesta. Eniten kasvoi edelleen moottoriajoneuvojen kauppa, johon ilmeisesti vieläkin vaikuttaa vuoden alussa voimaan astunut autoverouudistus. Vähittäiskaupan volyymin kasvu sen sijaan jäi alle yhteen prosenttiin ja edelliseen neljännekseen verrattuna volyyymi itse asiassa pieneni hieman. Kuljetus-, varastointi ja tietoliikennepalvelut supistuivat 0,6 prosenttia. Alkuvuonna tämän toimialan kasvua hidasti lähinnä teleliikenteen kehitys, mutta nyt myös varsinaisen kuljetustoiminnan kasvu on hiipunut. Kiinteistö- ja liike-elämän palveluissa kasvua oli 2 prosenttia vuoden takaisesta, mutta myös tällä toimialalla arvonlisäyksen volyyymi jäi pienemmäksi kuin edellisellä neljänneksellä.

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun arvonlisäyksen volyyymi kasvoi 1,2 prosenttia vuoden takaisesta ja 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit

Kokonaiskysyntää lisäsivät kolmannella neljänneksellä lähinnä kone- ja kalustoinvestoinnit sekä julkiset investoinnit. Kulutuksen kasvu jäi vähäiseksi ja vienti puolestaan väheni.

Viennin volyyymi pieneni heinä-syyskuussa 2,7 prosenttia vuoden takaisesta ja 3,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Tavaroiden vienti väheni 0,1 prosenttia ja palveluiden vienti 11,6 prosenttia vuoden takaisesta. Tuonnin volyyymi supistui 0,2 prosenttia vuoden takaisesta ja 2,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Tavaroiden tuonti kasvoi 0,9 prosenttia mutta palvelujen tuonnissa oli laskua 4,2 prosenttia vuoden takaisesta. Tuonnin ja viennin tiedot saattavat tarkentua huomattavasti. Toisen neljänneksen tuonnin muutos (tavarat ja palvelut yhteensä) tarkentui +3 prosenttiin vuoden takaisesta, kun se kesäkuun tiedoissa oli +1,9 %. Viennin volyymin kasvu toisella neljänneksellä tarkentui 6,3 prosenttiin kesäkuun 6,5 prosentista.

Yksityisen kulutuksen volyyymi kasvoi kolmannella neljänneksellä 1,8 prosenttia vuoden takaisesta, mutta pysyi edellisen neljänneksen tasolla. Kotitalouksien kulutusmenojen kasvu on hidastunut selvästi alkuvuoden neljän prosentin vauhdista ja lyhytikäisten tavaroiden (mm. ruoka, sähkö, polttoaineet) kulutuksen volyyymi jopa pieneni hieman kolmannella neljänneksellä. Myös kestävien kulutustavaroiden kulutuksen volyyymi pieneni edelliseen neljännekseen verrattuna, mutta kasvoi vielä vuoden takaiseen verrattuna. Tähän kehitykseen vaikuttaa autokaupan väheneminen toiseen neljännekseen nähden. Julkisten kulutusmenojen volyyymi kasvoi 0,3 prosenttia vuoden takaisesta.

Investointien volyyymi kasvoi kolmannella neljänneksellä 4,2 prosenttia vuoden takaisesta. Rakennusinvestoinnit kuitenkin vähenivät 0,3 prosenttia. Asuinrakennusinvestoinnit ovat laskeneet koko vuoden, mutta nyt myös toimitilarakentamisen kasvu on pysähtynyt. Ainoastaan maa- ja vesirakennusinvestoinnit ovat edelleen kasvussa myös edelliseen neljännekseen verrattuna. Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointien volyyymi kasvoi 18,8 prosenttia. Yksityiset investoinnit lisääntyivät kolmannella neljänneksellä 4,2 prosenttia ja julkiset investoinnit 4,1 prosenttia.

Työllisyys, palkat ja kansantulo

Työllisyys parani hieman vuoden kolmannella neljänneksellä työllisten määrän lisääntyessä 0,8 prosenttia vuoden takaisesta. Edelliseen neljännekseen verrattuna työllisten määrä ei kuitenkaan enää kasvanut. Kansantaloudessa tehtyjen työtuntien määrä kasvoi 4,7 prosenttia vuoden takaisesta. Neljänneksellä oli yksi työpäivä enemmän kuin edellisellä vuonna, mikä osittain selittää työtuntien suurta kasvua. Työpäiväkorjattu työtuntien muutos oli +4,2 prosenttia. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tietojen mukaan osa-aikaisten työntekijöiden osuus työllisistä on myös hieman vähentynyt, jolloin työtuntien määrä voi kasvaa vaikka työllisyydessä ei yhtä suurta kasvua havaitakaan.

Työttömyysaste oli heinä-syyskuussa Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 5,6 prosenttia. Viime vuoden vastaavana aikana työttömyysaste oli 6,1 prosenttia.

Kansantalouden nimellinen palkkasumma kasvoi heinä-syyskuussa 7,2 prosenttia (ei sisällä työsuhdeoptioita). Toimintaylijäämä (netto), joka vastaa liikekirjanpidos-sa karkeasti liikevoittoa, väheni käyvin hinnoin 4,3 prosenttia. Edellisen kerran kansantalouden toimintaylijäämä on pienentynyt vuonna 2005. Kansantulo (netto) oli käyvin hinnoin 3,3 prosenttia suurempi kuin vuosi sitten.

Käytettävissä olleet tiedot

Neljänneksen ennakkotiedot perustuvat 27.11.2008 mennessä käytettävissä olleisiin lähdetietoihin talouskehityksestä. Laatuseloste on saatavissa Tilastokeskuksen Internet-sivuilta <http://www.tilastokeskus.fi/til/ntp/laa.html>.

Julkaisun vuositason tiedot vastaavat 10.7.2008 julkaistuja kansantalouden tilinpidon tietoja.

Vuoden 2008 neljättä neljänestä koskevat kansantalouden tiedot julkaistaan 27.2.2009, jolloin myös aiempia neljänneksiä tarkistetaan. Neljännesvuositiedot tarkentuvat kunnes vuositilinpidon lopulliset tiedot julkaistaan noin kahden vuoden viiveellä.

Vuodet 2006 ja 2007 ovat ennakkollisia. Vuoden 2007 tiedot tarkentuvat vuositilinpidon seuraavan julkaisun yhteydessä tammikuussa 2009.

Tarkempia tietoja kansantalouden tilinpidon menetelmistä löytyy Tilastokeskuksen internetsivuilta: http://tilastokeskus.fi/til/ntp/2007/ntp_2007_2007-12-17_men_001.html.

Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen kansantalouden neljännesvuositilinpito perustuu Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään (EKT1995) ja sen kanssa yhdenmukaiseen maailmanlaajuiseen System of National Accounts 1993 -järjestelmään.

Kansantalouden neljännesvuositilinpito kuvaa systemaattisesti Suomen taloutta samoin käsittein ja määritelmin kuin vuositilinpito, mutta aggregoidummalla tasolla. Taloutta kuvataan niin tuotannon, kysynnän kuin tulonmuodostuksen näkökulmista. Tarkastelu sisältää sekä käypähintaiset että ketjutetut volyymitiedot.

Tilasto tehdään 21 toimialan tarkkuudella koko maan tasolla. Investoinneista eli kiinteän pääoman bruttomuodostuksesta tietoja on jaettu rakennuksiin, koneisiin, laitteisiin ja kuljetusvälineisiin sekä muihin investointeihin. Kotitalouksien kulutuksessa on käytössä kestävyysluokkakajako (kestävät-, puolikestävät-, lyhytikäiset tavarat, palvelut sekä turismimenot nettona).

Sektorittaisia neljännesvuositilejä ei toistaiseksi vielä julkaista.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto eli laadinta perustuu erilaisiin taloudellista kehitystä kuvaaviin tilastoihin, joita Tilastokeskus ja muut laitokset tekevät. Vuositasot ovat kansantalouden vuositilinpidon mukaisia.

Toimialoittaiset arvonlisäykset summataan perushintaiseksi arvonlisäykseksi. Siihen lisätään tuoteverot ja vähennetään tuotetukipalkkiot, jolloin päästään markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen.

Kansantalouden kokonaistarjonnan ja -kysynnän erotuksena näytetään tilastollinen ero. Samoin tulonäkökulmasta laskettuna residuaaliksi jää toimintaylijäämä ja sekatalo.

Kausitasoitus tehdään Tramo/Seats -menetelmällä. Käypähintaisten sarjojen osalta kausitasoitettut alasarjat summataan aggregaattitason sarjoiksi. Volyymisarjat kausitasoitetaan kaikki erikseen. Tiedoille tehdään työpäivä/kauppapäiväkorjaus. Alkuperäisten sarjojen lisäksi ovat saatavilla työpäiväkorjatut sarjat, kausitasoitettut (ja työpäiväkorjatut) sarjat sekä trendisarjat.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä. Ensimmäkin käytettäviä lähdetilastoja aiemmista vuosineljänneksistä saatetaan tarkentaa ja toiseksi osa lähdetilastoista saadaan käyttöön vasta laskettaessa uusia neljänneksiä. Kolmanneksi neljännesvuositilinpidon tiedot tarkistetaan vastaamaan aina uusimpia käytettävissä olevia vuositilinpidon tietoja.

Vuosina 1995-2004 kiinteähintaisen bruttokansantuotteen ensimmäinen neljännestieto on ollut keskimäärin 0,7 prosenttiyksikköä pienempi kuin lopullinen. Ensitetiedon mediaani on ollut 0,6 prosenttiyksikköä pienempi kuin lopullinen. Suurin yksittäisen neljänneksen ero lopullisiin tietoihin on ollut -1,6 prosenttiyksikköä. Viiden viimeisen vuoden aikana (2001-2005) ensitetiedon keskiarvo ja mediaani ovat olleet 0,6 prosenttiyksikköä pienemmät kuin lopullinen tieto ja yhden kerran etumerkki on ollut väärä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkaistaan viimeistään 70 päivää kunkin vuosineljänneksen päättymisen jälkeen. Tiedot ovat ennakkollisia ja niitä tarkennetaan aina julkaistaessa uusi neljännes. Tiedot muutetaan vastaamaan vuositilinpidon tietoja aina uusien vuositietojen valmistuttua, lopullisiksi tiedot tulevat kaksi vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen.

Kausitasoitettut sarjat muuttuvat taaksepäin myös menetelmästä johtuvista syistä, vaikka alkuperäiset sarjat eivät olisi muuttuneet.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/index.html> Lisäksi tiedot ovat saatavissa Astika-aikasarjatietokannasta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia kaikkiin ESA95 ja SNA93 perustuviin kansantalouden tilinpidon tietoihin. Kunkin neljänneksen aikasarjatiedot ovat yhtenevät, mutta eri neljännesten aikasarjoja ei tule käyttää ristiin, koska sarjoihin on saatettu tehdä tilinpidon laskentamenetelmämuutoksista tulevia muutoksia. Neljännestitilinpidon aikasarjat alkavat vuodesta 1990.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto, jossa yhden tiedon arviointiin useasti käytetään monia eri lähdetilastoja. Tilinpito onkin ainoa käytettävissä oleva yhtenäinen tilasto talouden kehityksestä. Tilinpidon käyttämiin lähdetilastoihin tiedoissa saattaa siis olla eroja.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Kansantalous 2008

Lisätietoja

Pasi Koikkalainen (09) 1734 3332

Samu Hakala (09) 1734 3756

Vastaava tilastojohtaja:

Ari Tyrkkö

kansantalous.suhdanteet@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

---

*Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-9749 (pdf)*